

Oponentský posudek disertační práce

Katolická teologická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

autor: ThLic. PhDr. Drahomír Suchánek, Ph.D.

název: Právo exklusivity při papežských volbách

počet stran: text – 198, přílohy – 41

školitel: Prof. JUDr. Ignác Antonín Hrdina, DrSc.

oponent: JUDr. Bc. Václav Valeš, Ph.D.

datum vyhotovení: 26.8.2010

I. Úvod

Dopisem ThLic. Prokopa Brože, Th.D., děkana Katolické teologické fakulty UK v Praze, č. j. 1409/10 ze dne 14. června 2010 jsem byl jmenován oponentem disertační práce ThLic. PhDr. Drahomíra Suchánka, Ph.D., s názvem „Právo exklusivity při papežských volbách“. Po seznámení se s obsahem předložené disertační práce sděluji následující:

II. Zhodnocení významu disertační práce pro obor

Otázka práva exklusivity při papežských volbách dosud uceleným a obsáhlejší způsobem v českém jazyce zpracována nebyla a jen okrajově je jí věnována pozornost v rámci zpracování obecných církevních dějin a v některých kanonicko- a konfesně právních dílech. Autor svou prací zaplňuje tuto mezeru a podrobně zpracoval složitou otázku institutu *ius exclusivae*, přičemž projevil znalost všech relevantních dokumentů církevního původu a využil nepřeberné množství literatury.

III. Vyjádření k postupu řešení problému, použitým metodám a splnění stanoveného cíle

Cíl, stanovený autorem (s. 6-7), totiž nastínění historických i právních aspektů *ius exclusivae*, jejich rozbor a následné spojení v jeden funkční celek, lze bez diskuze označit za splněný.

Byť jde o studii z oboru kanonické právo, převažuje spíše popis historických faktů. Takový přístup nebývá u prací věnovaných právu (nejen kanonickému) častý, neboť centrem jejich zájmu bývá právě právní konkrétní právní úprava a její analýza. V případě této disertační práce, specifické právě tím, že je to poněkud jinak, autorem zvolený přístup v žádném případě není na škodu, neboť problematika *ius exclusivae* je tak zasazena do

patričního širšího kontextu. Navíc při minimu explicitní právní úpravy věnované vlivu některých evropských velmocí na papežskou volbu je jiný postup obtížně myslitelný.

IV. Stanovisko k výsledkům disertační práce a původního konkrétního přínosu autora disertační práce

Za velice cenný považuji v úvodních částech práce zpracovaný rozbor některých důležitých dokumentů upravujících papežskou volbu (In nomine Domini z roku 1059, Licet de vitanda discordia z roku 1179, Ubi periculum z roku 1274), a to včetně okolností jejich vzniku a jejich aplikace. Na navazující výklad věnovaný minimálně spornému, ne-li přímo pochybnému institutu *ius exclusivae*, spíše faktickému než právnímu a jeho mlhavým konturám. Jeho nejasný rozsah, poněkud neurčitý okruh oprávněných subjektů, forma a důsledky jeho použití jsou dokumentovány celou řadou příkladů.

Při hodnocení věcné stránky konstatuji, že autor projevil vynikající znalost historických reálií a příslušné právní úpravy. Přestože není profesně právníkem, nečiní mu právníká terminologie potíže. Za jedinou poněkud kontroverzní pasáž bych považoval snad pouze popis preskripční teorie Silvia Pivana (s. 162), v němž dochází k zaměňování pojmů „vlastnictví“ a „držba“ práva – pokud již je subjekt práva vlastníkem věci nebo oprávnění, vydržení jako derivativní způsob nabytí vlastnického práva z podstaty věci nepřichází v úvahu (jeho vlastnické právo již existuje!).

V. Stanovisko k systematičnosti, přehlednosti, formální úpravě a jazykové úrovni disertační práce

Je třeba vyzdvihnout, že disertační práce je psána věcně a srozumitelně, je systematicky strukturována a terminologicky konzistentní. Je členěna, pomineme-li úvod a závěr, do čtyř větších celků (1. Papežské volby a jejich ovlivnění světskou mocí do počátku novověku, 2. *Ius exclusivae*, 3. *Ius exclusivae* – rozbor a právní zařazení, 4. Hodnocení). Poznámkový aparát je velice bohatý (395 odkazů), stejně tak jako seznam pramenů a literatury, v drtivé většině cizojazyčné. Počet překlepů, které se však nevyhnou žádné rozsáhlejší práci, je minimální, v některých případech, zejména u osobních jmen a názvů dokumentů, by při dalším zpracování v rámci autorova grantového projektu, budou jistě odstraněny (např. s. 42, 20. ř. – přesný název dokumentu je *Licet de vitanda discordia*; s. 60, 17. ř. – *bulu Postquam versus* vydal Sixtus V.; název dekretu *Aeterni Patris Filius* je uváděn nejednotně na s. 87, na s. 89 v odkazu²⁰⁷ a s. 18 Přílohy; s. 140, 5. ř. – rakousko-uherský ministr zahraničí Agenor hrabě Goluchovski). V některých případech (např. s. 21, odkazy^{57, 58}, bych možná považoval

za vhodnější, aby bylo odkázáno přímo na konkrétní ustanovení souvisejícího právního předpisu, nikoli na literaturu.

VI. Závěr

Podle mého názoru má předložená práce vysokou úroveň a splňuje všechny předepsané požadavky, a proto ji bez jakýchkoli pochybností doporučuji k obhajobě.

V Plzni dne 26.8.2010

JUDr. Bc. Václav Valeš, Ph.D.